

Institutionen för Handel och företagande

TENTAMEN II

Kurs Externredovisning 1

Delkurs

Kurs kod FÖ151G

Högskolepoäng för tentamen 2,5hp

Datum 2025-05-28

Skrivtid 14:15- 18:30

Ansvarig lärare Erna Delic

Berörda lärare Christian Jansson

Hjälpmedel/bilagor Miniräknare (lånas), lexikon för de som ej har svenska som modersmål (obs inga noteringar lexikonet, understrykningar är dock tillåtet).

Övrigt

- Anvisningar
- Ta nytt blad för varje lärare
 - Ta nytt blad för varje ny fråga
 - Skriv endast på en sida av papperet.
 - Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Numrera lösbladen löpande.
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Betygsgränser

För att erhålla godkänt betyg på tentamen krävs att varje lärandemål bedöms som Godkänt (vid samma tentamenstillfälle). För att erhålla betyget Väl godkänt på tentamen krävs därutöver att minst hälften av lärandemålen bedöms som Väl godkända.

För att bli godkänd på ett lärandemål krävs att du förklarar, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas utan större fel och brister.

För att bli väl godkänd på ett lärandemål krävs att du på ett tydligt, korrekt och utförligt sätt har förklarar, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas samt exemplifierat resonemang på ett relevant sätt.

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till! Antal sidor totalt 11

Lärandemål:

- på grundläggande nivå analysera ett företags finansiella prestation och hållbarhetsarbete med utgångspunkt i årsredovisningen,
- utifrån en finansiell analys göra en bedömning av företagets finansiella prestation.

H&M är ett globalt företag som erbjuder mode och kvalitet till bästa pris på ett hållbart sätt. H&M har ett brett sortiment, uppdelat i ett antal koncept för dam, herr, ungdom, barn, kosmetik mm.

Fråga 1

A) Räkna ut nedanstående nyckeltal med hjälp av H&Ms resultat- och balansräkning för 2023 nedan. Avrunda till en decimal. Använd vid behov skattesatsen 20,6%. Visa samtliga uträkningar. Formelsamling återfinns på sista sidan.

- a) Bruttomarginal för åren 2023 och 2022
- b) Räntabilitet på totalt kapital för året 2023
- c) Balanslikviditet för åren 2023 och 2022
- d) Soliditet för åren 2023 och 2022
- e) Ränteteckningsgrad för åren 2023 och 2022

B) Beskriv vad nyckeltal du använt visar dig om H&Ms finansiella prestation och gör en bedömning av hur väl du anser att H&M har presterat finansiellt.

OBS!

Finansiella intäkter = Ränteintäkter och liknande resultatposter

Finansiella kostnader = Räntekostnader och liknande resultatposter

Koncernens resultaträkning

MSEK	2023	2022
1 DECEMBER 30 NOVEMBER		
Nettoomsättning, not 3, 5	236 035	223 553
Kostnad sålda varor ¹ , not 7, 8, 10	-115 139	-110 183
BRUTTORESULTAT	120 896	113 370
Försäljningskostnader, not 7, 8, 10	-96 435	94 542
Administrationskostnader ¹ , not 7, 8, 10, 11	-10 895	11 390
Resultat från innehav i intresseföretag och joint ventures ¹ , not 16	971	269
RÖRELSERESULTAT	14 537	7 169
Ränteintäkter och liknande resultatposter	616	162
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2 143	-1 115
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	13 010	6 216
Skatt, not 12	-4 287	2 650
ÅRETS RESULTAT	8 723	3 566

Koncernens balansräkning

MSEK 30 NOVEMBER	2023	2022
TILLGÅNGAR		
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar		
Varumärken, not 14	450	–
Hyrerätter och liknande rättigheter, not 14	296	161
Balanserade utvecklingsutgifter, not 14	7 966	8 931
Goodwill, not 14	1 013	64
	9 725	9 156
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark, not 15	689	697
Inventarier, not 15	24 553	23 734
Nyttjanderättstillgångar, not 17	56 294	58 305
	81 536	82 736
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i intresseföretag, not 16	209	503
Övriga aktier och andelar, not 24	2 363	2 654
	2 572	3 157
Övriga anläggningstillgångar		
Långfristiga fordringar	1 204	939
Uppskjutna skattefordringar, not 12	5 707	6 537
	6 911	7 476
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	100 744	102 525
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Varulager, not 18	37 358	42 495
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar, not 24	3 301	3 014
Skattefordringar, not 12	3 830	3 212
Övriga fordringar	5 111	4 601
Förutbetalda kostnader, not 19	4 531	4 494
	16 773	15 321
Likvida medel, not 20	26 398	21 707
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	80 529	79 523
SUMMA TILLGÅNGAR	181 273	182 048

MSEK 30 NOVEMBER	2023	2022
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
EGET KAPITAL		
Aktiekapital, not 21	207	207
Reserver	6 196	5 856
Balanserade vinstmedel	41 116	44 694
Eget kapital hänförligt till H & M Hennes & Mauritz AB:s aktieägare	47 519	50 757
Innehav utan bestämmande inflytande, not 13	82	–
SUMMA EGET KAPITAL	47 601	50 757
SKULDER		
Långfristiga skulder		
Avsättningar för pensioner, not 22	379	333
Övriga avsättningar, not 23	5	242
Uppskjutna skatteskulder, not 12	2 416	3 273
Skulder till kreditinstitut, not 27	14 084	9 643
Övriga långfristiga skulder	132	183
Långfristiga leasingkulder, not 17, 27	48 729	49 282
	65 745	62 956
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	21 027	21 090
Skatteskulder, not 12	1 377	1 843
Skulder till kreditinstitut, not 27	2 998	1 135
Övriga avsättningar, not 23	304	594
Kortfristiga leasingkulder, not 17, 27	12 159	12 575
Övriga skulder	7 329	6 048
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, not 5, 25	22 733	25 050
	67 927	68 335
SUMMA SKULDER	133 672	131 291
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	181 273	182 048

Fråga 2

Ett hållbarhetsarbete som H&M har identifierat som viktigt är deras sociala frågor. Nedan kommer några utdrag ur H&Ms hållbarhetsrapportering som beskriver hur företaget jobbar med detta.

Beskriv utifrån Frostenssons innehållsaspekter (ViSAR modellen) och GRI:s principer för kvalitativt innehåll vad utdraget:

- a) innehåller för efterfrågade aspekter och principer samt
- b) saknar för efterfrågade aspekter och principer

Var noggrann med att både definiera och exemplifiera efterfrågade aspekter och principer (dvs. utifrån Frostenssons innehållsaspekter och GRI:s principer för kvalitativt innehåll).

(OBS, Det går bra att slå ihop fråga 2 a och b i en text. Se bara till att tydliggöra vilka aspekter ni ser texten innehåller samt vilka aspekter ni ser saknas)

SOCIAL PÅVERKAN

Strategi och policier

Vi har ett ansvar att respektera rättigheterna för alla som är en del av och påverkas av vår värdekedja. Det grundar sig i vårt åtagande att vara ett rättvist och jämlikt företag. Vi arbetar för att påskynda positiv påverkan för människor som påverkas av vår verksamhet och värdekedja, med fokus på frågor som rör arbetares rättigheter, likabehandling och respekt för mänskliga

rättigheter. Inkludering och mångfald är en integrerad del av vår verksamhet och ligger till grund för arbetet att respektera mänskliga rättigheter i hela värdekedjan.

Som en del av vår due diligence-process (se sidan [65](#)) granskar vi regelbundet vilka som är rättighetsinnehavare i vår värdekedja och hur de kan påverkas av vår verksamhet och uppdaterar våra mest framträdande risker därefter. Vårt program för hantering av leverantörskedjan gör det möjligt för oss att bedöma, mitigera och åtgärda risker relaterade till mänskliga rättigheter på leverantörsnivå. Våra strategier fokuserar på de områden där vi ser störst risk för negativa konsekvenser relaterade till mänskliga rättigheter:

- **Våra medarbetare och våra leverantörers anställda.** Vi fokuserar på att stödja de människor som arbetar i vår egen verksamhet och i vår leverantörskedja – främst i våra leverantörskedjor för produktion – så att de ska ha, anständiga och meningsfulla jobb med rättvis ersättning och förmåner i en trygg och säker arbetsmiljö utan diskriminering där alla har rätt till föreningsfrihet. Vårt arbete ligger i linje med Internationella arbetsorganisationens ILO:s grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, och bygger på dess definition av anständigt arbete, tillsammans med andra externa riktlinjer.

- **Samhällen och kunder.** Vi för en dialog med våra kunder och medlemmar i de samhällen där vi och våra leverantörer är verksamma. Vi stödjer initiativ som inriktar sig på klimat, natur, inkludering och mångfald, med fokus på marginaliserade, underprivilegierade och sårbara grupper.
- **Arbeta för en cirkulär modebransch med nettonollutsläpp.** Miljöns tillstånd har en grundläggande inverkan på människors välbefinnande och hur jämlik deras tillgång till nödvändiga resurser är. Genom att undersöka de sociala konsekvenserna och möjligheterna i en framtida modeindustri kan vi möjliggöra omställningen till en cirkulär industri med nettonollutsläpp, samtidigt som vi stödjer samhällen, leverantörskedjor och vår verksamhet så att de blir mer motståndskraftiga mot effekterna av klimatförändringarna.

Vi rapporterar i linje med regulatoriska ramverk som exempelvis Modern Slavery Act i Storbritannien, Australien och Kanada samt Åpenhetsloven i Norge; se bolagets uttalande här: hmggroup.com/sustainability. Information om strategin för social påverkan finns i hållbarhetsrapporten på hmggroup.com/sustainability/sustainability-reporting. Besök hmggroup.com för mer information om relaterade policies och standarder.

Resultat

Tabellen över social påverkan ovan innehåller utvalda nyckeltal för att ge en översikt av våra resultat. Här följer ytterligare information:

- Vi fattade beslutet att gå mot att erbjuda samtliga anställda över hela världen 15 dagars semester och 14 veckors betald föräldraledighet för primära och sekundära vårdnadshavare. Alla våra marknader med lagstiftning som inte uppfyller Minimum Employment Standards färdigställer sina planer för att uppfylla dessa krav innan slutet av 2026.
- I slutet av 2023 var fördelningen i vår totala personalstyrka 74:26 kvinnor:män och i ledningen¹ 64:36 kvinnor:män.² Vår personalstyrka sträcker sig över flera generationer: Generation Z (1997-2015) står för 43,5 procent, Millennials (1981-1996) 41,4 procent, Generation X (1965-1980) 13,4 procent och Baby Boomers (1946-1964) för 1,6 procent. Våra medarbetare representerar 177 nationaliteter, och bland ledande befattningshavare finns 92 nationaliteter representerade.³
- Vi uppdaterade vår due diligence-process för leverantörer av bygg- och anläggning samt fastighetsförvaltning och utökade vårt hållbarhetsåtagande (Sustainability Commitment) till de parter som är underleverantörer i vår leverantörskedja för produktion.
- 37 procent av våra leverantörsfabriker i första ledet har fackföreningsrepresentation (42 procent 2022), och 29 procent har kollektivavtal (34 procent 2022).
- Vi utförde mer än 99 procent av våra betalningar till leverantörer i tid och 90 procent av de tillfrågade produktionsleverantörerna i första ledet uppgav att de betraktar H&M-gruppen som en rättvis affärspartner.

- Professor Raymond Robertson ledde en studie av löneskillnader mellan könen med hjälp av data från 1 227 av våra leverantörer i alla våra produktionsländer. Forskningen visade att löneskillnaderna varierar kraftigt mellan olika länder och fabriker, är som störst i Bangladesh och Indien, och är generellt mer märkbara när arbetarna befordras till högre befattningar. De första resultaten visar att vårt program för lönesättning bidrog till att minska löneskillnaderna mellan könen för löntagare i fabriker. Vi arbetar tillsammans med interna och externa intressenter för att definiera mål och nästa steg i fortsatta faser av projektet.
- Vi bidrog med 169,6 MSEK⁵ till samhällsinvesteringar, som nådde 686 119 mottagare.
- Som ett svar på kriget i Ukraina fortsatte H&M-gruppen sitt stöd genom donationer och insamling via våra kunder. Våra kunder donerade 13 MSEK i butiker och online, i samarbete med vår betalningsleverantör ADYEN. För att utöka vårt stöd samarbetade vi i år med UNHCR och Rädda barnen för att stödja återuppbyggnadsprogram i ukrainska samhällen.

Mer information om dessa nyckeltal och våra resultat på andra områden i bolagets sociala strategi finns i hållbarhetsrapporten på hmgroup.com/sustainability/sustainability-reporting.

NYCKELDATA FÖR KORRUPTIONSBEKÄMPNING

INDIKATOR	2023	2022	2021	2020	MÅL
Totalt antal rapporterade incidenter av potentiella överträdelser av Code of Ethics (inklusive rapporterade korruptionsfall) – medarbetare och affärspartners* ¹	34 fall avseende medarbetare och/eller affärspartners, med 9 uppsägningar avseende medarbetare, 8 varningar avseende medarbetare, 0 avslutade relationer med affärspartners och 0 varning avseende affärspartners; 8 fall förblir oavslutade till 2024	29 fall avseende medarbetare och/eller affärspartners, med 2 uppsägningar avseende medarbetare, 7 varningar avseende medarbetare och 1 varning avseende affärspartners; 6 fall förblir oavslutade till 2023	24, med 5 uppsägningar och 3 skriftliga varningar 5 fall förblir oavslutade till 2022	16, med uppsägningar eller skriftliga varningar i 16 fall	Bevaka
Fall per avdelning*	Försäljning: 12 Centrala kontor: 11 Produktion: 10 Logistik: 1 Online: 0	Försäljning: 12 Produktion: 8 Centrala kontor: 8 Logistik: 1 Online: 0	–	–	Bevaka
Styrkta fall ²	16	10	–	–	Bevaka
Andel medarbetare som gått e-utbildningen avseende Code of Ethics (%)	75	67	N/A ²	60	90% årligen

* Granskad av bolagets revisorer i en granskningsprocess.

¹ Fall kan innefatta flera medarbetare och affärspartners. Vår rapporteringsmetod har därför fokus på det totala antalet fall, snarare än att den specificerar hur många personer eller affärspartners som innefattades.

² På grund av en förändring i systemet under 2021 finns ingen korrekt siffra tillgänglig för detta år.

Formelsamling Räkenskapsanalys

Lönsamhet (omsättningsbaserad)

Bruttomarginal = Bruttoresultat / Nettoomsättning

Rörelsemarginal = Rörelseresultat / Nettoomsättning

Lönsamhet (kapitalbaserade)

Räntabilitet på totalt kapital = (Rörelseresultat + Finansiella intäkter) / Genomsnittligt totalt kapital

Räntabilitet på sysselsatt kapital = (Rörelseresultat + Finansiella intäkter) / Genomsnittligt sysselsatt kapital

Räntabilitet på eget kapital = (Resultat efter finansiella poster - Skatt) / Genomsnittligt eget kapital (EK)

Skattesats 20,6%

Effektivitet

Kapitalets omsättningshastighet = Nettoomsättning / Genomsnittligt totalt kapital

Kapitalstyrka

Soliditet = Eget kapital / Totalt Kapital

Räntetäckningsgrad = (Rörelseresultat + Finansiella intäkter) / Finansiella kostnader

Likviditet

Kassalikviditet = (Omsättningstillgångar - Varulager) / Kortfristiga skulder

Balanslikviditet = Omsättningstillgångar / Kortfristiga skulder